

תת"ע 7563/05/14 - מדינת ישראל נגד עמוש לביא

בית משפט השלום לתעבורה בפתח תקווה

תת"ע 7563-05-14 מדינת ישראל נ' עמוש לביא
תיק חיצוני: 50500484113
בפני כב' השופטת רות וקסמן
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד יחיאל גינסברג
נגד
הנאשם
עמוש לביא ע"י ב"כ עו"ד אברהם ג'אן

החלטה

1. בפני טענות מקדמיות של התיישנות ושיהוי.
2. הנאשם עמוש לביא מואשם כי ביום ד', 21.9.11 בשעה 12:24, בעת שנהג ברכב פרטי תוצרת פורד - בלגיה מ.ר. 99-674-65 (להלן: "הרכב"), בכביש 1 ק"מ 23 ממזרח, שהמהירות המירבית המותרת בו היא 110 קמ"ש, היתה מהירותו 151 קמ"ש, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה תשכ"א - 1961 (להלן: "תקנות התעבורה").
3. הנאשם זומן להתייצב לשיבת הקראה בתאריך 30.6.14. בראשית הישיבה העלה ב"כ הנאשם טענה מקדמית של התיישנות.
4. הנאשם טען, באמצעות ב"כ, כי מדובר בעבירת מהירות שצולמה באמצעות "המולטינובה" בחודש ספטמבר 2011, כאשר כתב האישום הוגש לראשונה בחודש מאי 2014. לטענת הנאשם, הוא לא קיבל כל הודעה על ביצוע העבירה, לרבות זימון למשפט טרם המועד ומכאן טענת ההתיישנות.
5. ב"כ המאשימה ביקש לבדוק העובדות ולהשיב תוך מספר ימים, ולפיכך דחיתי את הדיון ליום 13.7.14.
6. בישיבה שהתקיימה בתאריך 13.7.14 הודיע ב"כ המאשימה, לאחר שבדק את הדברים, כי עמדת המאשימה היא שהעבירה לא התיישנה, מהטעם שעפ"י מסמכי המחשב של ה"דותן" נשלחה לנאשם הודעה בדואר רשום על ביצוע העבירה תוך ארבעה חודשים מיום ביצוע העבירה, וממועד זה, מאחר שמדובר בעבירת עוון, יש חמש שנים למרוץ ההתיישנות ובענייננו חלפו פחות משלוש שנים.

7. ב"כ המאשימה הגיש כראיה את דו"ח דותן (ת/1), שממנו עולה כי הודעה על ביצוע העבירה נשלחה בדואר רשום ביום 8.11.11 לחברת אלבר ציי רכב ר.צ. בע"מ (להלן: "חברת אלבר") ובתאריך 14.12.11 נשלחה הודעה בדואר רשום לכתובתו הפרטית של הנאשם. ב"כ המאשימה ביקש להכיר בת/1 כ"רשומה מוסדית", כמשמעותה בסעי' 35 לפקודת הראיות.
8. כמו כן הגישה המאשימה כראיה (ת/2) תצהיר מאת חברת אלבר למשטרת ישראל (מרכז פניות נהגים ארצי) שלפיו במועד ביצוע העבירה היה הרכב מושכר לנאשם ולפיכך הוא אחראי לביצוע העבירה.
9. מנגד טען ב"כ הנאשם, כי ת/1 אינו עומד בתנאי תקנה 44א' לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד - 1974 (להלן: "תקנות סד"פ"), מאחר שהתביעה לא עמדה בנטל להוכיח כי דבר הדואר הרשום נשלח ו/או הוחזר לשולח בחלוף למעלה מ-15 ימים.
10. עוד טען הנאשם כי בת/1 אין ציון כלשהו אם ההודעה נשלחה, ואם הגיעה ליעדה או חזרה לשולח.
11. בנוסף טען הנאשם, כי יש לבטל את כתב האישום בגין שיהוי וזאת מאחר שהעבירה בוצעה בשנת 2011, ולטענת הנאשם המאשימה לא הציגה כל מסמך שהנאשם קיבל זימון לדיון בחלוף זמן סביר. לטענת הנאשם, הוא קיבל זימון לראשונה בשנת 2014, וגם זאת רק משום שהחל באותה עת בהליכי גיוס למשטרה, אשר הנאשם נאלץ להפסיקם בגין האישום המאוחר נגדו.
12. ב"כ הנאשם הרחיב בסוגיית השיהוי בישיבה שנערכה ביום 13.7.14 וטען כי בת/1 לא צוין שמו המלא של שליח הדואר ולא ניתן ללמוד כיצד פעל אותו שליח, האם ביקר בביתו של הנאשם, או השאיר לו הודעה או שמא פעל בדרך אחרת. לטענת הנאשם, מדובר במחדל של המאשימה שכתוצאה ממנו אין הנאשם יכול לערער את אמינותה של חזקת המסירה, שכן נמנעה ממנו האפשרות לזמן את שליח הדואר לצורך החקירה.
13. עוד טען הנאשם כי בנסיבות העניין מדובר בעבירת מהירות עם חריגה של קמ"ש אחד בלבד מעל הברירה הקבועה בחוק, ודווקא במקרים כאלה ניתן היה לצפות שהמאשימה תפעל תוך זמן סביר, חצי שנה או שנה לכל היותר ולא תגרור את הנאשם למשך כל תקופת ההתיישנות.
14. להשלמת התמונה, יצוין עוד כי ב"כ הנאשם העלה ביום 13.7.14 גם טענה של "הגנה מן הצדק", שלפיה לא ניתן להסתמך על תוצאות מדידת המהירות באמצעות מכשיר "המולטינובה" עקב בעיות כיוול. טענה זו נזנחה ע"י ב"כ הנאשם בישיבה שהתקיימה ביום 13.7.14, ולפיכך לא אתיחס אליה להלן.

15. טענת ההתיישנות נדונה באריכות בפסק דין של כב' השופטת אריאלי בבימ"ש השלום לתעבורה בנצרת בתת"ע 775-07-08 מ"י נ' **אבו סביה**, שעליו הסתמך ב"כ הנאשם בעניינו. ואלה עיקרי הדברים: "סוגיית התיישנותה של ע בירת תעבורה שהחשד לביצועה נסמך על צילום רכב, מוסדרת בסעיף 225א(1) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן: "החוק") (תוך הפנייה מסעיף 239א(ב) לחוק, אשר קובע כדלקמן:-

"היתה העבירה עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27א לפקודה האמורה, לא יוגש עליה כתב אישום ולא יומצאו לבעל הרכב בעניינה הזמנה או הודעת תשלום קנס, אם כתב האישום, ההזמנה או הודעת תשלום הקנס טרם נשלחו ועברה תקופה כמפורט להלן:

(1) ארבעה חודשים ממועד ביצוע העבירה, למעט רכב כאמור בפסקה (2)."

16. סעיף 225א(1) לחוק הוסף לספר החוקים בחוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 43) התשס"ה - 2005 (ס"ח 1974 עמ' 92). בדברי ההסבר להצעת החוק (הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 37) (צילום רכב), התשס"ב - 2002, ה"ח 3165, עמ' 865) צוין כך:

"שלא כמו במקרה שבו מקבל מבצע העבירה הודעת תשלום קנס מיד לאחר ביצוע העבירה, עיכוב במסירת הודעת קנס המבוססת על צילום רכב מקשה על מקבל הדו"ח להתגונן, שכן לאחר תקופה ממושכת קשה לבעל הרכב לשחזר את האירועים או לאתר מי נהג ברכב בעת ביצוע העבירה. בהתאם להצעת החוק, אם החשד לביצוע העבירה מבוסס על צילום רכב, ניתן יהיה למסור הודעת תשלום קנס או להגיש כתב אישום רק בתוך 120 ימים מיום ביצוע העבירה... התיקונים המוצעים ימנעו סיכול הגנה אפשרית על ידי החשוד בביצוע העבירה."

17. סעיף 225א(1) לחוק, קובע כי כאשר מדובר בעבירת תעבורה המבוססת על צילום רכב, יש לשלוח לבעל הרכב הזמנה למשפט בתוך ארבעה חודשים מיום ביצוע העבירה. מדברי ההסבר להצעת החוק עולה, כי הוראה זו נועדה להביא לידיעת בעל הרכב את דבר האישום נגדו תוך פרק זמן שיאפשר לו להתגונן כראוי.

18. כפי שמצינת כב' השופטת אריאלי, הגישור בין הוראת סעיף 225א(1) לחוק, שקובעת תקופה שלא תעלה על ארבעה חודשים למשלוח ההזמנה למשפט לבעל הרכב, לבין הרציונל העומד בבסיס אותה הוראה - המצאת ההזמנה לנאשם בפרק זמן קצר מן הרגיל, בא לידי ביטוי בתקנה 44א' לתקנות סד"פ, אשר קובעת קיומה של חזקת מסירה, בזו הלשון:

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לעניין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן."

19. המצב המשפטי, אם כן, כעולה מסעיף 225א(א1) לחוק ותקנה 44 לתקנות סד"פ, הוא כדלקמן: על המאשימה לשלוח לנאשם הזמנה לדין בתוך ארבעה חודשים מיום ביצוע העבירה. משנשלחה הזמנה כאמור בדואר רשום, ומשתובא ראייה לכך, הרי שקמה למאשימה חזקת מסירה, ולפיה ההזמנה נמסרה לנמען בתוך חמישה עשר ימים. יחד עם זאת, חזקה זו הינה חזקה הניתנת לסתירה, ואם יוכיח הנמען שלא קיבל את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלה, תיסתר החזקה.
20. בפרשת **אבו סביה** הנ"ל הוכח להנחת דעתה של כב' השופטת אריאלי ש"אישור המסירה" שעליו הסתמכה המאשימה חסר פרטים מהותיים שבהעדרם אין לבסס עליו את חזקת המסירה, לרבות שמו המלא של שליח הדואר ופרטים לגבי אופן פעולתו, האם ביקר בביתה של המשיבה או השאיר לה הודעה על דבר הדואר בדרך אחרת, ומטעם זה קבעה השופטת כי הנאשמת סתרה את החזקה.
21. פסק הדין הנ"ל אושר בערעור ע"י כב' השופטת הלמן (עפת' (נצ' 2428-07-10), בנימוק שאישור המסירה נמצא לא תקין ע"י הערכאה השיפוטית דלמטה, ולפיכך המאשימה לא יכולה ליהנות מחזקת המסירה.
22. בענייננו מסתמך ב"כ הנאשם על פסקי הדין הנ"ל, וטוען כי המאשימה לא יכולה ליהנות מחזקת המסירה משום ש1/ אינו כולל פרטים כלשהם לגבי שליח הדואר ואופן פעולתו. אינני יכולה לקבל טענה זו מהנימוקים שיפורטו להלן.
23. הרציונל מפסקי הדין בפרשת **אבו סביה** הוא שכאשר המאשימה מגישה אישור מסירה כהוכחה לכך ששלחה לנאשם הודעה על ביצוע העבירה, אזי אישור המסירה חייב להיות מלא ותקין, על מנת שתעמוד למאשימה חזקת המסירה. הא ותו לא!
24. אולם, מכאן לא נובע שהמצאת אישור מסירה היא הדרך היחידה להוכיח כי נמסרה לנאשם הודעה על ביצוע העבירה. נהפוך הוא, הרציונל מאחורי קביעתה של חזקת מסירה בתקנה 44א' הוא שניתן יהיה להוכיח מסירה מבלי להזדקק לדרך המקובלת של אישור מסירה חתום.
25. בענייננו, המציאה המאשימה פלט של מחשב, שממנו עולה, כי המאשימה שלחה לנאשם הודעה בדואר רשום על ביצוע העבירה תוך פחות משלושה חודשים ממועד ביצוע העבירה.
26. ב"כ הנאשם טען כי כדי ליהנות מחזקת המסירה על המאשימה לצרף לפלט הנ"ל את שמו של השליח ופרטים לגבי אופן פעולתו, אולם אין לטענה זו על מה שתסמוך, שכן פרטים אלה חיוניים רק במקרה של אישור מסירה, ואין הם דרושים בהכרח במקרה שהמאשימה מוכיחה את משלוח ההודעה על ביצוע העבירה בדרך אחרת.

27. השאלה הרלוונטית לגבי פלט המחשב שצירפה המאשימה (ת/1), היא האם יש לראותו כ"רשומה מוסדית" כהגדרתה בסעי' 35 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א - 1971 (להלן: "פקודת הראיות").

28. "רשומה מוסדית" עפ"י סעיף 35 לפקודת הראיות הינה "מסמך, לרבות פלט, אשר נערך על ידי מוסד במהלך פעילותו הרגילה של המוסד". המדינה עפ"י סעי' 35 לפקודת הראיות הינה בגדר "מוסד", ות/1 כמו גם פלטי מחשב דומים נערכים במחלקת התביעות במהלך פעולתה הרגילה ומכאן שהם "רשומה מוסדית". על רשומה כזאת חלה החזקה הקבועה בסעיף 36(א) לפקודת הראיות לאמור: "רשומה מוסדית תהא ראייה קבילה להוכחת אמיתות תוכנה בכל הליך משפטי...". מכאן מתבקש שת/1 הינו "רשומה מוסדית" והוא ראייה המוכיחה את תוכנה; היינו שהודעה על ביצוע העבירה נשלחה לנאשם בדואר רשום תוך פחות מארבעה חודשים ממועד ביצוע העבירה, והמסקנה היא שבנסיבות העניין עומדת למאשימה חזקת המסירה גם מבלי שיש בידה אישור מסירה.

29. החזקה שבתקנה 44א' לתקנות סד"פ נסמכת על ניסיון החיים, ועל ההנחה שמסמך - ובפרט מסמך שנשלח בדואר רשום - התקבל אצל הנמען (ר' סעיף 57 לפקודת הראיות; ע"א 3744/94 **אבן הבונים בע"מ נ' ארבל הנדסה וקבלנות (1984) בע"מ ואח'** פ"ד נ(5) 59, 65; בג"צ 207/89 **מלכה נ' שר המשפטים ואח'** פ"ד מד(4) 129).

30. אמנם צודק ב"כ הנאשם, שבהעדר פרטים מזהים לגבי שליח הדואר נבצר מהנאשם לזמן לעדות את השליח, אולם עובדה זו כשלעצמה לא פוגעת בחזקת המסירה, שכן בנסיבות העניין, בהעדר ליקויים גלויים בת/1 עומדת למאשימה "חזקת התקינות" שלפיה חזקה על שליח הדואר שפעל להמצאת דבר הדואר למענו.

31. מצד שני, חזקת המסירה אכן ניתנה לסתירה. בפרשת **אבו סביה** עלה בידי הנאשמת לסתור את חזקת המסירה עקב הפגמים שנתגלו "באישור המסירה". במקרה דנן, כשאין אישור מסירה בנמצא, אזי על מנת לעמוד בנטל לסתור את חזקת המסירה, שומה על הנאשם לחשוף ולו פגם אחד בת/1, שיורד לשורשו של עניין. דוגמא לכך ניתן למצוא בפסק הדין שעליו הסתמך ב"כ הנאשם בסיכומיו ע"פ תעבורה 15505-06-1 (מחוזי - ת"א) **כץ נ' מ"י**, שם מצא כב' השופט בן יוסף שכל שהיה למערכת ה"נט" ושהיה גם בפני בית משפט קמא היה אישור דואר רשום שלימד רק שאותו דבר הדואר נתקבל למשלוח בדואר רשום, אך איך הוא ראייה כי נשלח, ולפיכך הוא קובע כי תקנה 44א', איננה חלה. לעומת זאת, בענייננו, עולה במפורש מת/1 כי ההודעה על ביצוע העבירה אכן נשלחה לנאשם בדואר רשום, כאשר מספרו של דבר הדואר ותאריך המשלוח מצויינים במפורש, ומנגד הנאשם לא הצליח לסתור את חזקת המסירה.

32. גם לטענת השהיו שהעלה הנאשם אין על מה שתסמוך. הוכח להנחת דעתי כי המאשימה שלחה לנאשם בדואר רשום הודעה על ביצוע העבירה תוך פחות מארבעה חודשים ממועד ביצוע העבירה, וכן

הגישה כתב אישום נגדו תוך פחות משלוש שנים ממועד ביצוע העבירה. אכן בעולם אידיאלי ניתן היה לצפות שפרק הזמן שחולף ממועד ביצוע העבירה ועד להעמדה לדין יהיה קצר יותר, אולם בנסיבות העניין, לא מדובר בפיגור בלתי סביר עד כדי כך שהוא מקים לנאשם טענת שיהוי, ואין כאן בסיס להחיל הגנה מן הצדק לפי המבחנים שנקבעו בע"פ 4855/02 **מ"י נ' איתמר בורוביץ** פ"ד נט(6), 776.

33. טענותיו המקדמיות של הנאשם בהחלט מצביעות על הבעייתיות שמעלה חזקת המסירה לפי תקנה 44א', ואין זה סוד כי להסדר החקיקתי הנ"ל יש מבקרים לא מעטים, וכבר נעשו בעבר נסיונות לערער על חוקיותה של התקנה, אולם אלה נדחו ע"י הפסיקה. ר' בהקשר זה ע"א 3613/97 **אזוב נ' עיריית ירושלים** פ"ד נו(2), 787, 805-807.

34. במקרה דנן, המאשימה עמדה בנטל להוכיח משלוח ההודעה בדואר רשום במסגרת הזמן הנתונה, ולא הסתפקה בפלט מחשב של רשימת דברי דואר רשומים (לפי מס' דו"ח) שנמסרו למשלוח ללא ראיה למשלוחם בפועל כפי שקרה למשל בבג"צ 1618/97 **סצ'י נ' עיריית תל אביב יפו** פ"ד נב(2), 542, ולפיכך הנאשם בענייננו מוחזק כמי שהומצאה לו ההודעה כדיון, ומאחר שהוא לא עמד בנטל להוכיח שלא קיבל את ההודעה אזי חזקת המסירה לפי תקנה 44א', נותרת על מכונה, ואין בנסיבות העניין התיישנות או שיהוי.

35. אשר על כן, הבקשות נדחות.

36. קובעת מועד להקראה ליום 9.11.14 שעה 09:00.

המזכירות תזמן הצדדים בהתאם.

ניתנה היום, ח' אלול תשע"ד, 03 ספטמבר 2014, בהעדר הצדדים.